

7/2027 3-
203

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI :KDD.SÖ.1.01/ 1247
KONU:Yazılı Soru Önergesi

.../05/2000

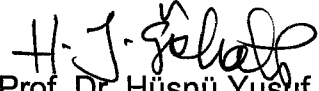
2 HAZİRAN 2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 22 Mayıs 2000 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5680 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen Bursa Milletvekili Sayın Teoman ÖZALP'e ait 7/2027-5533 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP
Bakan

EKLER:
EK – 1 Görüş (1 adet - 3 sayfa)

7/2027

-4-

204

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Teoman ÖZALP
Bursa Milletvekili

Esas No : 7/2027-5533

SORU 1- Tarım ürünlerindeki girdi maliyet artışını önlemeniz hususunda bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 1- Tarımsal üretimde kullanılan girdiler, gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkelerde değişik şekillerde ve belirli oranlarda desteklenmiş ve halen desteklenmeye devam edilmektedir.

Desteklenen tarımsal girdilerin başında mazot, yem, düşük faizli kredi, kimyevi gübre, damızlık hayvan, sertifikalı tohum ve fidan, zirai mücadele ve veteriner sağlık ilaçları ile sulama suyu gelmektedir.

Türkiye’de tarımsal verimlilik düşük, kullanılan girdi fiyatları da yüksek olduğu için üretim maliyetleri artmakta, dolayısıyla dış dünya ile rekabet şansımız çok az olmaktadır.

Bakanlığımız Türkiye’deki ve dünyadaki gelişmeleri dikkate alarak girdi desteklerine bir şemsiye proje hazırlamış ve “Tarımsal Üretimde Kullanılan Girdilerin Dünya Fiyatları ile Uyum Projesi” ni Bakanlar Kurulu’na sunmuştur.

Adı geçen proje ile bitkisel ve hayvansal üretimde kullanılan girdilerin üreticiye daha ucuz fiyatla sunulması, üretim maliyetlerinin ve üretici gelirleri ile beraber tüketici alım gücünün de artırılması amaçlanmaktadır.

Projede tarımsal faaliyetler; bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi olarak 3 grupta değerlendirilecektir. Bitkisel ve hayvansal üretimde kullanılan girdiler içerisinde maliyete en fazla etki eden girdilerden başlanarak bu girdilerin çiftçilere daha az maliyetle iletilmesi sağlanacaktır.

Bu desteklerin kaynak israfına yol açmaması için doğrudan gelir desteği şeklinde ödenmesi kararlaştırılmıştır.

SORU 2- Taban fiyatı olmayan tarım ürünlerini üreten çiftçileri korumaya dönük ne gibi çalışma yapmaktasınız ?

CEVAP 2- Ucuz girdi temini, pazar şansı ve tüm tarım ürünlerini üreten çiftçileri korumaya yönelik olarak, mevcut destekleme sistemleri yerine alternatif destekler üzerinde çalışılmış, bu kapsamda eylül ayında bakanlığımız tarafından hazırlanan “Parite Uygulaması” ile ilgili çalışma Bakanlar Kurulu’na sunulmuştur.

SORU 3- Özellikle Bursa yöresinde yetiştirilen Şeftali, Santa Mariya Armudu, Erik, Ayva gibi ürünlerde vergi iadesi ile teşvik primi uygulamasına ne zaman geçeceksiniz ?

CEVAP 3- Tarımsal ürünlerimizin yurt içi ve yurt dışı piyasalarda değer fiyattan satılmasının sağlanması, dolayısıyla üreticilerimizin yapmış oldukları faaliyetten zarar görmemelerini sağlayıcı tedbirlerin alınması bakanlığımızın en önemli görevleri arasında yer almaktadır.

7/227 2015

Bu çalışmalar çerçevesinde, iç ve dış pazar talepleri, tarımsal ürünlerin üretim miktarı, ürünlerin pazarlama durumu ve fiyat teşekkülü devamlı takip edilmekte, fazla üretim nedeniyle üreticilerimizin fiyat düşüşlerinden oluşabilecek zararlarını önlemek ve pazar dengesini kurmak için ihracat sübvansiyonu uygulamasına gidilmektedir.

Bakanlığımız bu tarımsal ürünlere verilecek ihracat iadesi miktar ve zamanlarını tespit ederek Dış Ticaret Müsteşarlığı'na gereğinin yapılması için bildirmektedir. Bu konuya verdiğimiz öneme binaen yukarıda belirttiğim hususları, ileriye yönelik projeksiyonlar halinde de takip etmek üzere Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı içerisinde Pazarlama ve Dış Ticaret Daire Başkanlığı kurulmuş olup, bakanlıkça yürütmüş olduğumuz faaliyetler bu defa daha etkin olarak izlenecek ve zamanında yerine getirilebilecektir.

Dünya Ticaret Örgütü Anlaşması'nın "İhracat Sübvansiyonları" başlığı altına yer alan bölümünde belirtildiği gibi ülkemizce, içinde bazı meyvelerin de yer aldığı 44 tarım ürününe, miktar ve değer bazında yıllar itibariyle ne kadar ihracat sübvansiyonu verilebileceği belirtilmiştir.

Bu çerçevede, ülkemiz tarım ürünlerinin uluslararası piyasalarda rekabet gücünün ve ihracat potansiyelinin artırılması amacıyla Dünya Ticaret Örgütü Anlaşması gereğince, Bakanlar Kurulu'nun 27.12.1994 tarih ve 94/6401 sayılı İhracata Yönelik Devlet Yardımı Kararı'na dayanılarak hazırlanan Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 01.02.2000 tarih ve 2000/6 sayılı kararına istinaden 25 Mart 2000 tarih ve 24000 sayılı Resmi Gazete'de Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımlarına İlişkin Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu Tebliği yayımlanmıştır.

2000 Yılında uygulanacak bu tebliğe göre, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu ödenekleri çerçevesinde karşılanmak üzere; pişirilmemiş, buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş meyveler ve sert çekirdekli meyveler için 92 \$/ton; dondurulmuş meyve ve sebze ile meyve ve sebze işleme sanayiine dayalı gıda maddeleri için 55 \$/ton; reçel, jöle, marmelat, meyve veya sert kabuklu meyve püreleri için 53 \$/ton; meyve suları için 168 \$/ton ihracat iadesi uygulanmaktadır.

Bakanlığımızca tüm tarımsal ürünlerin üretimi; pazara çıkış takvimleri de göz önüne alınarak takip edilmekte, üreticilerimizin mağdur olmaması için gerekli tedbirlerin zamanında alınması sağlanmaktadır. 2000 Yılı üretim dönemi uygulamaları için bakanlık olarak çalışmalarımız devam etmektedir.

SORU 4- Girdi maliyetlerindeki yükseklik ve düşük kur politikası nedeniyle ihracatta yoğun sıkıntıların yaşanacağı tahmin edilmektedir. Üreticilerin mağdur edilmemesi için ne gibi önlemler aldınız ?

CEVAP 4- Ülkemizde tarımsal verimliliğin düşük, kullanılan girdi fiyatlarının da yüksek oluşu üretim maliyetlerini artırmakta, dolayısıyla da dış pazarlarda rekabet şansımızın azalmasına neden olmaktadır.

"Tarımsal Üretimde Kullanılan Girdilerin Dünya Fiyatları ile Uyum Projesi" ile üretim maliyetleri düşecek, böylece dünya fiyatlarından ihracata yönelik üretim yapılması sağlanacaktır. Bu durum hem üreticinin hem de tüketicinin mağduriyetini önleyecektir. Diğer taraftan, kur politikaları ayarlanırken Türkiye'nin ihracatının olumsuz etkilenmemesi konusu da dikkate alınmaktadır.

SORU 5- Arz - talep dengesi nedeniyle oluşacak fiyatlar çiftçinin maliyetini karşılamayacağı için tonlarca meyvenin çürümmesine ve dalında kalmasına sebebiyet vereceğinden bunun önüne geçmek için ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz ?

CEVAP 5- Ürünlerde arzın fazla olması durumunda piyasadaki fiyatların düşmesi, üreticiyi maliyeti karşılayamaz bir durumla karşı karşıya bıraktığı belirtilmiş olup, bu konuda bakanlığımızın yukarıda belirtilen proje kapsamında çalışmaları devam etmektedir. Uzun vadede düşünüldüğünde, üretim fazlası ürünlerde tarım sanayi entegrasyonu sağlanarak sanayi yatırımları kırsal alana kaydırılarak ve sözleşmeli üretim yaygınlaştırılarak konuya çözüm getirilebilecektir.

SORU 6- İhracatçı üretici ile ihracatçı firmaların daha fazla mal satmaya özendirilmeleri ile ilgili ne gibi çalışmalar yapmayı düşünüyorsunuz ?

CEVAP 6- Yukarıda 3. soruya verdiğimiz cevapta belirtildiği gibi ihracat iadesi uygulaması ile ihracatçılarımızı özendirmeye devam ediyoruz. Türkiye'nin tarım ürünleri ihracatındaki en önemli önceliklerinden biri de temiz toprak, temiz üretim teknolojisi ve temiz ürün üretebilme şansıdır. Bu nedenle son yıllarda özellikle organik tarım yöntemleriyle üretilen ürünlerin üretiminin yaygınlaştırılması çalışmaları bakanlığımızca devam ettirilecek, bu sistemle, verimden taviz vermeden, ürün maliyetlerini yaklaşık olarak %30 oranında düşürmek ve ürün fiyatlarını %25 oranında artırmak mümkün olabilecektir.

SORU 7- Yukarıda bahsedilen konularda yapılacak çalışmaların Türk çiftçisi için hayati öneme haiz olduğunu düşünüyor musunuz ?

CEVAP 7- Yukarıda bahsedilen konularda yapılan çalışmaların tarım sektörü ve bu sektörle ilgili diğer sektörler açısından büyük öneme haiz olduğu bakanlığımızca bilinmektedir. Bu nedenle bakanlığımızın 2000 yılı hedefleri ve reform çalışmaları arasında tüm bu konular yer almakta ve sonuca ulaşılması için yapılan çalışmalar yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.